

ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:

kwartalnia: w ekspedycji . . . . . 180.00 mk.
na pocztę . . . . . 189.00 mk.
numer pojedynczy . . . . . 10.00 mk.

Dział urzędowy ≡ nieurzędowy

Ogłoszenia:

wiersz nonparelowy lub miejsce jego . . . . . 10.00 mk.
wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym . . . . . 20.00 mk.
Dla ogłaszających z poza powiatu 50% więcej

Nr. 28

Za redakcję: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie
Wychodzi 2 razy tygodniowo. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł.

Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE
Nakład własnej księgarni. Telefon 34. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

Rok 35

Wrazie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doodszkodowania.

Dział urzędowy

Nr. 169. **Rozporządzenie Ministra b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 14. marca 1922 r. w przedmiocie uchylenia obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej przepisów ograniczających użycie i obrót mlekiem i masłem.**

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o tymczasowej organizacji zarządu b. dzielnicy pruskiej (Dz. P. P. P. Nr. 64 poz. 385) zarządza się co następuje:

§ 1. Uchyła się rozporządzenie Ministra byłej Dzielnicy Pruskiej w przedmiocie mleka i masła z dnia 24. kwietnia 1921 r. (Dz. Urz. Min. b. dz. Pr. Nr. 17 poz. 105).

§ 2. Na obszar województwa poznańskiego i pomorskiego wprowadza się zasadę wolnego obrotu mlekiem, masłem, twarogiem i wyrobami serowymi z mleka odtłuszczonego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy prawne władz centralnych, wojewódzkich, powiatowych i miejscowych, o ile stoją w sprzeczności z przepisami niniejszego rozporządzenia. — Nr. dz. 2317/22 St. I. —

Minister b. Dzielnicy Pruskiej.

(—) Wybicki.

Powysze podaje do publicznej wiadomości.
Koźmin, dnia 6. kwietnia 1922 r.

Starosta.

w z. Andrzejczak.

Nr. 170. **Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu, z dnia 11. marca 1922 roku o przedłużeniu terminu zgłaszania kotłów parowych do stowarzyszeń dozoru kotłów w Warszawie i w Poznaniu.**

Na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 31. maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 303) oraz art. 1 ustawy z dnia 6. grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108 poz. 786) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanowiony w § 3 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27. stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. Nr. 10 poz. 80) termin zgłaszania kotłów parowych do stowarzyszeń dozoru kotłów w Warszawie i w Poznaniu przedłuża się do dnia 30. kwietnia 1922 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów

(—) Antoni Ponikowski

Minister Przemysłu i Handlu

(—) Stefan Ossowski

Powysze podaje za obwieszczeniem tutejszym z dnia 22. marca 1922, (Orędownik Nr. 24 pozycja 149) do wiadomości. — Nr. dz. 2318/22 St. —

Koźmin, dnia 6. kwietnia 1922

Starosta.

w zast. Andrzejczak.

Nr. 171. **Taryfa opłat, za leczenie i utrzymanie w lazarecie powiatowym w Koźminie.**

Opłaty wynoszą:

I. w klasie I. (pokój osobny) za utrzymanie dziennie 1200,— mk.

W tych wypadkach likwiduje się za leczenie, operacje i przywołanie drugiego lekarza osobno wedle przepisów ordynacji opłat lekarskich. Za opatrunki, lekarstwa, kąpiele medyczne, płaci osobno odnośna osoba w aptece.

II. w klasie II. Pielęgnowanie chorego na jeden dzień wynosi dla powiatu samego 1000,— mk., powiat jednak pobiera za pielęgnowanie chorych w drugiej klasie wymienionych pod nr. 1. i 2. połowę własnych kosztów tj. 500,— mk. dziennie

1. od związków ubogich powiatu Koźmińskiego, jeżeli żadnej osobnej umowy nie zawarto, oraz za osoby należące do powiatu 500,— mk.

2. od kasy chorych powiatu Koźmińskiego, rolniczego stowarzyszenia zawodowego obcych związków ubogich 500,— mk.

3. od osób prywatnych, kasy chorych, stowarzyszeń zawodowych i instytucji ubezpieczeniowych poza powiatem 1000,— mk.

III. **za dzieci niżej lat 10** w obu klasach przynajmniej 3/4 podanych cen podstawowych, W przypadkach II. i III. likwiduje się koszty za osobne djetę, wydatki za wino i piwo i t. d. po cenach zakupna. Za opatrunki lekarstwa usypiające i inne przedmioty potrzebne przy operacjach płaci odnośna kasa lub osoby prywatne w aptece,

IV. **za kąpiele.**

a) kąpiele (urządza się tylko dla osób znajdujących się w szpitalu na kuracji bez dodatków) 80,— mk. Dodatki lecznicze do kąpeli płaci osobno odnośna kasa lub osoba prywatna w aptece,

b) kąpiele parowe całkowite lub częściowe 160,— do 320,— mk.

c) kąpiele elektryczne 240,— mk.

d) masaże lub użycie elektryczności 80,— do 200,— mk.

V. za użycie trupiarni dla umarłych poza lazaretem dziennie 80,— do 150,— mk.

VI. za sekcje sądowe za każdego trupa włącznie pomocy posługacza 800,— mk.

VII. za obmycie i ubranie trupa 160,— mk.

VIII. odkażanie ubrań chorego, pokoju i trupiarni oblicza się bez zarobku.

IX. za transport chorego przez personel lazaretu 120,— do 300,— mk.

(włącznie odszkodowanie za przywołanie sił pomocniczych)

X. za pogrzeb osób umarłych w lazarecie jeżeli się rozporządzenia pozostawi lazaretowi 240,— do 480,— mk.

Niniejsza taryfa opłat obowiązuje od dnia 1. kwietnia 1922. W tem samym dniu traci taryfa opłat z dnia 6. lipca 1921 swą moc obowiązującą.

Koźmin, dnia 1. kwietnia 1922 r.

Wydział Powiatowy.

Nr. 172. **Obwieszczenie**

w przedmiocie ochrony zajęcy.

W ostatnim czasie zauważono kilkakrotnie, że z niejednych powiatów wywożono kolejną zajęc bez osobnego zezwolenia kompetentnej władzy policyjnej mimo to, że obowiązuje obecnie czas ochrony.

Nie jest to kwestją wątpliwą, że zajęc ubito bronią palną względnie schwytano pętlicą.

Podczas wojny zwierzęta bardzo podupadły, winien być wobec tego czas ochrony jaknajściślej przestrzegany, aby dać możność podwyższenia i wyrównania się z przedwojennym zwierzętostanem.

Zwracam zatem uwagę na §§ 43 do 46 ustawy myśliwskiej z 1907 roku.

Miejscowe władze policyjne, pp. sołtysów gminnych i przełożonych dworów oraz Posterunki Policji Państwowej tutejszego powiatu wzywam do ścisłego przestrzegania powyższego rozporządzenia i doniesienia mi o każdym poszczególnym wypadku przekroczenia istniejących przepisów celem oddania winnych do ukarania. — Nr. dz. 1965/22 St. I. —

Koźmin, dnia 30. marca 1922 r.

Starosta

w zast. Andrzejczak

Starszy sekretarz powiatowy

Nr. 173. **Płaćcie natychmiast daninę, ponieważ w ostatnich dniach może się zdażyć, iż z powodu nawalu publiczności kasy zapłaty odebrać nie będą mogły, a tem samem płatnicy narażeni będą na poniesienie wysokich procentów za zwłokę. Zapłatę przyjmuje Komunalna Kasa Powiatowa w Koźminie oraz Kasy Miejskie w Koźminie, w Boru i Pogorzeli.**

Koźmin, dnia 4. kwietnia 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego.

Czarnecki.

Dział nieurzędowy

Walka z drożyzną

W Gnieźnieńskim „Lechu” czytamy:

W piątek o godz. 5-tej po obiedzie, p. minister skarbu, Michalski, zobrazował wobec zgromadzonych przedstawicieli prasy ostatnie poczynania rządu w walce ze wzrastającą coraz bardziej drożyzną.

P. minister scharakteryzował ogólnie podłoże, na którym rozwija się drożyzna. Za najważniejsze czynniki należy uważać, zburzenie wskutek wojny normalnego obrotu ekonomicznego między poszczególnymi krajami, co współdziałało wytworzeniu monopolu kupców i przemysłowców na danym terytorjum; wahan

walutowe, używane jako usprawiedliwienie w podnoszeniu cen wreszcie ogólną, spowodowaną przez wojnę demoralizację, która sprawia, że coraz więcej jest takich, którzy przez wyzysk i spekulację pragną szybko dorobić się majątku.

Ten ostatni czynnik gra największą rolę, gdyż mimo że mkp. od dłuższego czasu jest ustabilizowana, a nawet ma tendencję zwykłą, pomimo, że środków żywnościowych nie tylko dosyć mamy na własne potrzeby, ale nawet moglibyśmy je eksportować, drożyzna, niczem już absolutnie nieuzasadniona, wzrasta stale.

Do walki z drożyzną postanowił rząd przystąpić jaknajenerg. i w tym celu na wniosek p. min. skarbu uchwaliła rada min. szereg zarządzeń. Przedewszystkiem uchwałą R. M. z d. 30 marca wywóz środków żywn., jak, zboże, mąka, mięso, tłuszcze, nabiał, jaja — został zabroniony. Wolno będzie korzystać tylko z tych pozwoleń wywozowych, które wydano do dnia 30. marca rb.

Pozatem postanowiono wzmocnić ochronę granicy, aby zabezpieczyć kraj od nielegalnego wywozu. Ministerjum skarbu wydało do urzędów celnych okólnik, nakazujący bezwzględnie przestrzeganie przepisów celnych, pod osobistą odpowiedzialnością nie tylko poszczególnych winnych funkcjonariuszów, ale też kierowników urzędów. Nagrody dla funkcjonariuszów, którzy przylapią kontrabandę wypłacane będą w ciągu 24 godz.

Dalej rząd udzielał i udziela kredytów dla spółdzielni, kooperatyw i związków, aprowizacyjnych poszczególnych grupy ludności. Kredyty te i gwarancje rządowe doszły w ciągu 1921 r. do wysokości 371 750 000 mk. Dalej zwolniono od cla cały szereg tow. zaogr., co powinno spowodować obniżenie ich ceny na rynku krajowym.

Jednakże ani zarządzenia powyższe, ani wiele innych poczyniń, jak ceny wytyczne, rozkaz wywieszania cenników itp. nie osiągnęły same przez się skutku, jeżeli w wykonaniu ich nie będzie z władzami państwowymi współdziałała społeczeństwo.

Jak to słusznie zaznaczył wczoraj p. minister Michalski, rząd sam nie jest w stanie walczyć z drożyzną, przy absolutnej bierności społeczeństwa, które ogranicza się do czcnych narzekań, do niesłusznych często rekryminacji pod adresem władz, a samo w najniższym stopniu z władzami temi nie współdziałała, pozwalając na jawne obchodzenie istniejących i publicznie znanych przepisów i poddając się z pokorą krzyżacemu wyzyskowi.

Dopóki społeczeństwo samo nie wystąpi do energicznej walki z drożyzną, posilując się jako sprzymierzeńcami, istniejącymi w tej dziedzinie rozporządzeniami rządowymi, dotąd walka ta pozostania tylko na papierze.

Ze świadomości o konieczności takiej zorganizowanej walki przenikła coraz szersze sfery, świadczy list, jaki otrzymał p. minister skarbu od kilku najważniejszych instytucji kobiecych, w sprawie zwalczania spekulacji. Trzeba mieć nadzieję, że inicjatywa społeczna, poparta energicznymi zarządzeniami ministra skarbu, który przystąpił do zwalczania drożyzny, jako największego naszego wewnętrznego wroga, przyczyni się do powstania szeregu organizacji, które w walce z zalewającym nas wyzyskiem osiągną pomyślne rezultaty.

Stany Zjednoczone.

W poznańskiej Izbie Handlowo-Przemysłowej odbył się przed kilku dniami zajmujący odczyt dra Grudzińskiego, który po dwuletnim pobycie w Ameryce, dzielił się swymi wrażeniami. Prelegent przedstawił ustrój administracyjny Stanów Zjednoczonych, w których mieszka 60 milionów Jankesów, 12 milionów murzynów, 12 Niemców, 10 Irlandczyków, 3 1/2 Polaków, 4 Włochów, 3 1/2 Żydów. Murzyni i Słowianie a więc i Polacy uważane są za rasy niższe, może dlatego, że spełniają najniższe i najcięższe posługi w hutach, kopalniach itd.

Żydzi zagarnęli cały handel drobny i średni, nadto hurt artykułów spożywczych. Mają w swem ręku ponadto większość przedsiębiorstw filmowych i kinoteatrów, na ich usługi jest większość pracy codziennej, pod wpływem ich jest giełda zwłaszcza nowojorska i banki, a przemysł krawiecki w stanie N. Jork oparł się niemal cały.

Rolnictwo Stanów może wyżywić cały świat, produkcja bawełny mogłaby pokryć zapotrzebowanie całego świata, wełna w przyszłości będzie poważną konkurencją dla angielskiej i australijskiej.

Rozwija się ogromnie produkcja tytoniu, wyroby jednak tytoniowe są liche o szkodliwych dla zdrowia przymieszkach.

Olbryzmia ilość bydła umożliwia powstanie naj-

rykańska, która miała w safie 300 000 dolarów. Bank zwykle nie odpowiada za zawartość safu. Amerykanie jednak podobno tak się obwarowali, że mogą wystąpić o odszkodowanie.

Tajemnicze zjawisko. Niebieskie płomienie, wybuchające z trzaskiem ze ścian i mebli domów prywatnych, dziwne ognie, tryskające materaców i dywanów uderzenia rąk niewidocznych, rozdzielane tak mieszkańcom domów, jak zakłopotanym badaczom, oto niektóre z tych niepokojących zjawisk — jak pisze nowojorski korespondent londyńskiego „Times'a”, pod datą 14 marca — o których donoszą codziennie z różnych stron Stanów Zjednoczonych i Kanady.

Początek wiadomościom tym dały długie opisy w dziennikach Stanów Zjednoczonych i Kanady dziwnych zjawisk podobnej natury na pewnej farmie w pobliżu Antigonisk (Nowa Szkocja) obecnie opuszczonej przez przerażonych mieszkańców, po bezskutecznych badaniach przeprowadzonych w ciągu tygodnia przez dr. Waltera Prince, dyrektora Towarzystwa amerykańskiego badań naukowych.

Dzisiaj p. Edward O'Brien, znany popularyzator wiedzy z Bostonu, wyraża przypuszczenie, że zjawiska te są wywołane przez prądy elektryczne, krążące pomiędzy stacjami radiotelegraficznymi. Pan O'Brien zwraca uwagę, że dom mieszkalny farmy pod Antigonisk znajduje się wprost na drodze pomiędzy dwoma najsilniejszymi w Ameryce stacjami telegrafu bez drutu, zjawiska więc owe wywoływane są przez prąd elektryczny, krążący pomiędzy temi dwoma stacjami. Niema powodu — kończy ze spokojem uczonego — aby przy sprzyjających okolicznościach dom taki nie uległ spaleni do gruntu.

Teorii tej interesu dodaje wiadomość, otrzymana dzisiaj z Alva (Oklahoma) o zjawiskach w domu pani

Ony Smith, osoby sparaliżowanej. Gdy chora leżała w łóżku z materaca, obrazów na ścianach, a nawet z ubrania chorej zaczęły wybuchać niebieskie płomienie. Świadczenie tego zjawiska, między innymi lekarz chorej przedstawicielce policji i dziennikarze oświadczają, że płomienie te zdają się czasem wybuchać wprost z powietrza.

Tyle korespondent „Times'a”. Sądzymy, że powyżej opisane zjawiska stoją istotnie w związku z ogromnym rozwojem radiotelegrafii w Ameryce.

Rozmaitości

Liczba włosów na głowie. Jeden z angielskich lekarzy kobiecych zadał sobie trud obliczenia, ile włosów posiada normalnie człowiek na głowie.

Oto, zdaniem jego, uwłosienie jest wprawdzie bardzo rozmaite, średnio jednak można przyjąć, że na powierzchni cała kwadratowa, głowy ludzkiej rośnie 1 000 włosów i że człowiek posiada średnio 120 tys. włosów na głowie.

Liczba ta jednak polega wahaniami, blondyni bowiem mają włosy najgęstsze, liczba więc włosów u nich dochodzi do 140 tysięcy. Na drugim miejscu stoją bruneci posiadający zwykle 108 tysięcy włosów, na trzecim zaś miejscu szatyni na 100 tysięcy włosów. Najmniej włosów liczyć mają osoby rude, u nich bowiem zwykle są bardzo grube. Liczba włosów u osób rudych ma zatem wynosić średnio tylko 90 tys.

Wąż postrachem ludności. Z kolonii angielskiej w Afryce Rhodesja donoszą o ukazaniu się w jednym z tamtejszych okręgów olbrzymiego węża z gatunku amba, który napawa strachem całą okolicę.

Pożarł on już kilku ludzi, przeszło 100 cieląt i kilkadziesiąt kóz, psów i kur. Tubylcy tamtejsi są przerażeni i uważają, że w ciele węża ukrywa się szatan.

Cudowne ocalenie. W ubiegłym tygodniu podczas wznoszenia się w powietrze balonu na uwięzi na lotnisku wojskowym pod Angers, we Francji, jeden z żołnierzy uniesiony został w górę przez tenże balon. Nie stracił jednak przytomności i zdołał po nadludzkich wysiłkach, przymocować swój pas skórzany do liny balonowej.

Gdy balon znikł w obłokach przerażeni jego towarzysze stracili wszelką nadzieję, aby się mógł uratować. Tymczasem balon unosił go w powietrzu przez 6 godzin. Wreszcie silny wiatr zniżył lot balonu, tak, że unosił się nad wierzchołkami drzew pewnego lasu, położonego nad Loarą. Tam udało się odważnemu żołnierzowi opuścić się na wierzchołek wysokiego drzewa, skąd lekko zaledwie podrapany, lecz wyczerpany z sił zupełnie, dostał się na ziemię.

Zdania i sentencje

Kto się w górę drapie, traci przyjaciół a zdobywa pochlebców.

Tak, jak każdy coś takiego posiada, co chętnie pokazuje, tak też każdy dźwierz i coś takiego, o czym chętnie przemilcza.

Przez gadatliwość zamienia się złoto twoich myśli na monetę zdawkową, aż nareszcie biednym się okaże.

Bądź wesołym, ażebyś mógł pracować, pracuj, abyś był wesołym.

III. Dodatek

do ustawy miejskiej z dnia 2. lutego 1909 w przedmiocie o poborze podatku od psów w obwodzie miasta Koźmina.

Na mocy uchwały rady miejskiej z dnia 13. grudnia zmieniamy w myśl prawa o podatku komunalnym z dnia 14. lipca 1903 drugi dodatek do wymienionej ustawy z dnia 2. marca 1921 i nadajemy mu następujące brzmienie:

§ 1.

W ścisłym obrębie miasta Koźmina płaci każdy właściciel psów podatek według następujących zasad:

- a) od każdego pierwszego psa podwórzowego 100, mk.
- b) od każdego drugiego psa 200, mk.
- c) od pierwszego psa luksusowego 300, mk.
- d) od drugiego psa luksusowego 500, mk.
- e) od każdego dalszego psa luksusowego 100, mk.

więcej.
O wyłączeniu pewnej zagrody z ścisłego obrębu miasta decyduje Magistrat.

§ 2.

Niniejszy dodatek wchodzi w życie po zatwierdzeniu i ogłoszeniu.

Koźmin, dnia 22. grudnia 1921.

(pieczęć) **Magistrat.**

(—) Nowakowski, Balcerek, W. Wieczerski

Powyższy dodatek zatwierdza się.

Poznań, dnia 7. marca 1922 r.

W Imieniu

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
Przewodniczący

(—) Begale

Zatwierdzenie

— L. dz. 357/22 A. S. —

Zapisujcie Orędownik powiatu Koźmińskiego.

Księgarnia i skład papieru

poleca

Ustawę o Urzędach Rozjemczych

Podręczniki szkolne i książki powieści.

Otwarte w niedzielę 9 kwietnia od godz. 12-tej do godz. 6-tej wiecz.

zeszyty, ołówki, piórka, atrament

bibułę i drut do kwiatów i t. d.

Hurtownie! **Edwarda Kraszewskiego w Koźminie** (Wydawnictwo Orędownika) Detalicznie!

Bilans Spółki Piekarskiej w Koźminie za rok 1921

	Debet	Kredyt
Udziały		310 000 —
Towary		504 661 25
Gotówka w kasie	438 119 25	
Fundusz rezerwowy		3 100 —
Wydatki handlowe	91 732 —	
Odsetki	32 297 66	
Gotówka w Banku	255 617 34	
	817 761 25	817 761 25
Aktywa		
Zapas towarów	92 400 —	
Gotówka w Kasie	438 119 25	
„ „ Banku	255 617 34	
	786 136 59	
Pasywa		
Udziały	310 000	
Fundusz rezerwowy	3 100	
	313 100 —	
	473 036 59	

P. Weinert Danielak Jarczyński

Wapno, cement = Pocztówki
dachówkę i szplisy narodowe i inne

wagon. i detalicznie ze składu poleca w wielkim wyborze

Drukarnia i Księgarnia Orędownika, w Koźminie właśc.: E. Kraszewski.

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje **Oszczędności**

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio — wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości —

Walne zebranie Spółki Piekarzy w Koźminie

odbędzie się **dnia 20. kwietnia 1922 r.**

o godzinie I-szej popołudniu na sali p. Mroskowiaka w Koźminie

Porządek obrad jest następujący:

1. Zagajenie,
2. Sprawozdanie zarządu z czynności w roku obrachunkowym,
3. Sprawozdanie kasowe i przedłożenie bilansu,
4. Pokwitowanie z rachunków zarządowi,
5. Podział zysków,
6. Wybór członków zarządu,
7. Wolne głosy,
8. Zakończenie.

Cech piekarski w Koźminie

zaprasza na

kwartalne zebranie

w czwartek, dnia 20. kwietnia b. r. o godzinie 1/2 II-tej na sali pana Mroskowiaka.

O liczny udział prosi

Zarząd.

Podług najnowszej mody

wykonuje wszelką garderobę męską pod gwarancją dobrego wykonania. Przyjmują także wszelkie poprawki, czyszczenie i odświeżanie ubrań. Wykonuje wszelkie prace w najkrótszym czasie

Walenty Majchrzak, krawiec męski Koźmin, ul. Kościuski 3

Kupuje **jaja!**

w każdej ilości **Cz. Szydłowski Leszno** ul. Kościuska nr. 56

Korzystnie na sprzedaż!

trzy eleganckie powozy, bardzo dobrze utrzymane, pomiędzy tem 1 bardzo dobrze utrzymany dokart; wszystkie wyżej wymienione wozy mają osie patentowe

Pozatem polecam:
Seperatory „Kruppa“ na 30, 60, 90, i 120, ltr. na godz.
„Standard“ na 80 ltr. na godz.
„Rheinmetall“ na 65 ltr. na godz.
„Alo“ na 60 ltr. na godz.

wszystkie dobrego fabrykatu, oddzielają doskonale śmietane, po cenach umiarkowanych.

Arnold Langner, Borek

Preiswert zu verkaufen!

3 sehr gute Kutschwagen darunter 1 sehr guter Selbstfahrer alles Patentachsen

Außerdem empfehle

Krupp- Separatoren zu 30, 60, 90 und 120 Liter pro Stunde, Standard- Separatoren zu 80 Liter pro Stde., Rheinmetall- Sparatoren zu 65 Ltr. pro Stde., Mo- Separatoren zu 60 Ltr. pro Stunde, alles gediegene Fabrikate, schärfste Entrahmung, zu mäßigen Preisen

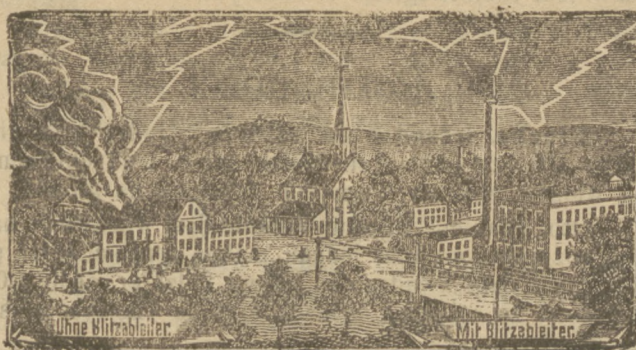

Przedsiębiorstwo pokrywania dachów

tekturą (papą) i wszelką blachą jako też innych prac w zakres ten wchodzących

Renowacje i smolenie dachów
uskuteczniłam po cenach przystępnych
Instalacja wodociągów,
dzwonków elektrycznych
i naprawa tychże

Zakładanie Gromochronów
i badanie takowych

Urzędowo egzaminowany
rewizor Gromochronów

Specjalny skład sprzętów domowych i kuchennych **J. Kodur** mistrz blacharski i instalator w Koźminie

Magazyn mebli i trumień

Walenty Banachowicz w Koźminie

ul. Klasztorna nr. 5

poleca

trumny metalowe, dębowe i zwyczajne
kompletne sypialnie, kuchnie, pokoje
męskie itd., leżanki, kanapy i inne poje-
dyńcze meble

Całkowite wyprawy od najskromniejszych do naj-
wykwintniejszych po bardzo przystępnych cenach

Własna stolarnia

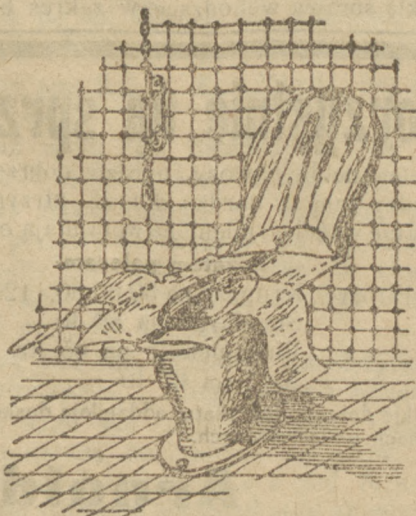
Przedsiębiorstwo Blacharskie i Instalatorskie

Wykonuje

wszelkie prace w mój zakres
wchodzące jak zakładanie ła-
zienek, wodociągów, kanaliza-
cji po dworach i budynkach
prywatnych i dzwonków elektr.

Wszelkie zlecenia wykonuje po cenach

Zygmunt Szymański

Specjalność

Pokrywanie dachów wszelką bla-
chą, papą pojedynczo i podwój-
nie, cementem drzewnym i na-
prawy starych zdemontowanych
dachów i smolenie takowych

bezkonkurencyjnych i z gwarancją

Koźmin, ul. Kaliska 4